

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyílt levél a rendőrséghez.

Tekintetes Rendőrkapitány Úr!

Ugy tudjuk, hogy a város utcáinak tisztán tartását azért vették el a vállalkozótól és adták házi kezelésbe, hogy több legyen az utcákon a tisztaság és kevesebb a por, a piszok. Ugy tudjuk, hogy azért adták át a kezelést a rendőrségnek, mert a rendőrség személyzete a legtöbbet foglalkozik már hivatásánál fogva is az utcákkal és terekkel és így a legjobban tudhatja mi a közszükséglet, hogyan, mi módon kell cselekedni, hogy utcáink tiszták, rendesek legyenek. Sajnosan tapasztaljuk, hogy a rendőryek nem váltak valóra, hogy családias ért bennünket. A mi utcáink, tereink a belvárosi közepeken éppen úgy, mint a távolabbi eső helyeken olyan piszkosak az idén, mint voltak tavaly és harmadéve, hogy az új rend nem vált be.

E lapok hasábjain felpanaszolták elég-szer, miszerint köztisztaságunk — nincs. Elmondták számtalanszor, hogy az utcákat, por, piszok, gíz-gáz, szalma és sokféle ezekhez hasonló illatos anyag borítja, amelyet el kellene takarítani. Szóvá tették azt is, hogy a rendőrség merő takarékoságból nem tisztogatja az utcákat tavaszkor és nyáron, amikor a szükség legnagyobb úgy ahogy kellene, minek az a következménye, hogy késő őszkor, sőt télen is, amikor a szükség nem oly nagy és az igények is kisebbek, aránylag több történik a köztisztaság érdekében.

A múlt esztendőben e lapok hasábjain menségül felhozták, hogy az első esztendőben a gyakorlat hiánya lehetett az oka és hittük, hogy a második évben az első év

lapasztalatait felhasználván, okosabb rendszer lesz. Csalódtunk benne. A tavasz itt van. A meleg elég nagy és az utcák söprése mégis fényes nappal történik, ami nem volna még a legnagyobb baj, de nagy baj az, hogy fényes nappal 5 és 7 óra közt locsolás nélkül söpörnek a B. Eölvös utcában és a városi székház előtt. Pedig közismert tény, hogy akkor van az utcán a legtöbb sétáló közönség, amely utját éppen a most említett utvonalon veszi. E héten is tapasztaltuk, hogy a fentemlített helyet a délutáni időben (5 és 7 óra közt) sűrű porfelhő borította, mert nem locsolták és úgy mentek neki a seprővel.

Tekintetes Rendőrkapitány Úr! A bajai közönség abban a hitben él, hogy joga van, mint embernek a napi sétáját elvégezni, és a város polgárai abban a hitben élnek, hogy joguk van tiszta utcákat követelni egész napon, de legkevésbé akkor, amikor sétálni akarnak. Talán csak nem túlságosan merész kívánság ez? Mert, ha sokat követelünk ezzel, úgy csak tessék ezt nekünk megmagyarázni, velünk megértetni, és mi megpróbáljuk, hogy elfeledjük ezt a követelésünket. Ha azonban a kérés méltánylandó és nem túlságosan merész, úgy tessék gondolkodni, hogy ez meg legyen, mert amint nem ismernek elnézést akkor, amikor adót kell nekünk fizetni, úgy a jogegyenlőség elvénél fogva mi is megköveteljük, hogy adják meg nekünk azt, amihez jogunk van. Mert minden ideális felfogás mellett, az adófizetés üzlet, melyre áll a jogi axióma: „Do, ut des.“ A mi adónkért nekünk követeléseink vannak, amelyekből nem tudunk, de nem is akarunk engedni.

Ha azonban a Tekintetes Rendőrkapitány Úr úgy találja, hogy bármilyen okból nem

tudja ezt a kötelességét teljesíteni, úgy gondoskodjék róla, hogy ezt a terhet vegyék le vállairól és adják másnak, aki meg tud felelni, mert ismételjük, hogy nekünk jogunk van tiszta, pormentes utcákat követelni és ettől a jogunktól nem tágitunk, mert egészségünk banná meg. Ez pedig mindenek fölött becses nekünk.

Figyelő.

Törvényhatósági bizottsági közgyűlés.

1903. márczius 28-án.

Schmausz Endre főispán délután 3 órakor megnyitja a közgyűlést, mire olvastatott:

1. Polgármester időszaki jelentése a közigazgatás állapotáról. — A jelentés, mely örvendetes tudomásra hozza a város közönségének a fölmerült hírkombinációkkal szemben, hogy föltétlenül megbízható helyről kapott információ szerint a *baja-bátaszéki hid* közúti hidnak is készül, mi helyesléssel fogadtatott. — Czernay Imre biz. tag aposztrófálja közrendészeti viszonyaink türhetetlen voltát, minek megszüntetése érdekében dr. Valentin Emil hozzászólására elhatározatott, hogy a rendőrkapitány tegyen javaslatot a közrendészeti állapotok megjavítására.

2. Az igazoló választmány jelentése a III. választókerületben megejtett pótválasztás igazolásáról. — Czernay Imre bizotts. tag igazolatiik.

3. A nagym. m. kir. Belügyminiszterium leirata a gyámpénztári értékeknek betörés elleni biztosítása tárgyában hozott közgyűlési határozat jóváhagyása iránt. — Tudomásul szolgál.

4. Ugyanannak határozata a dr. Valentin Emil felebbezése folytán felülvizsgált 89/1902. számú közgyűlési határozat tárgyában. — A miniszteri leirat tudomásul szolgál.

5. A nagym. földmivelésügyi m. kir. miniszteriumnak leirata a város területen fekvő földbirtokok határainak megjelöléséről alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul veszik és a szabályrendeletet életbeléptetik.

6. A nagym. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak leirata a Türr István- és

TÁRCSA.

Ó, csakhogy itt vagy! . . .

Ó, csakhogy itt vagy! Ó, csakhogy visszajöttél!
A szemed hogy csillog! Taj de megszépültél,
Én szép egyetlenem.

Reggeltől napestig szüntelen vártalak,
Ó, hogy zokogtam, mikor nem láttalak
S nem hallottam szavad.

Messze idegenben volt, a ki csókoljon? —
De tudom, nem szeretett senki olyan forrón.
Mint ahogy én téged.

Ó engedd! Hagy hajtsam kebledre fejemet,
És ringasd álomba testemet-elmemet
Itt a te öledben.

És fonj át, ölelj át erős két karoddal,
Ajkmát borítsd el forró csókjaiddal . . .
Soh' se hagj el többé!

Kanizsai Bella.

Numa Pumpolius Ansagius életrajza.*

A „BAJAI HIRLAP“ EREDETI TÁRCSÁJA.

Irtá: Kanizsai Ferencz.

(Folytatás.)

Második kötet.

III.

A politika mezején.

Hölgyeim és uraim, önöknek kevés fogalmuk lehet arról, micsoda kin az, olyan házban lakni, a hol az ember tartozik? A hol a szegény lakónak nincs egy nyugodt pereze; nincs pihenése;

* Lásd a „Bajai Hirlap“ 8-ik számát.

a hol az agyonhajszolt közadós nem tudja, melyik kifizethetetlen számlára hajtsa le fejét?

Szakasztott ilyen feszült helyzet fejlődött ki Pumpolius és a Zöld Kenguru között.

Pumpolius, mikor első fizetését, a negyven forintot felvette és a Margitszigeten vacsorázott . . . Nem. Ó nem vacsorázott. Ó evett.

Teljes odaadással evett és csak mintán tökéletesen jóllakott, kezdett számotvetni a körülményekkel. A Zöld Kenguruban tartozik. Ezt fizetni kéne. De mi marad neki akkor?

A levegőbe nézett és egy zöld kengurut látott vigyorgni.

Megolvasta a pénzt. Harminczöt forintja maradt.

Ebből Szönyegenforgó Móríciz tíz pengőt, Életbevágó Jakab, a fogadós, vagy nyolczat igényelnek. Hm.

A levegőbe bámult és kilencz kengurut látott. A kilencz kenguru kört lejtett körülé és ádázul vigyorgotak.

— Fizetek? Mi marad akkor nekem? Nem fizetek. Hanem hónapos szobának bérem a szobámat; és ugyancsak a Kenguruban fogok étkezni. És utólagosan fizetek.

De azért Pumpolius nem ment mindjárt a Kenguruba. A míg a pénzében tartott, három napig, — gondtalanul akart élni.

Ezenközben, mert koleraügyi adjunktusságáról való kinevezését az hivatalos lap is leközzölte, névjegyeket csináltatott. Ilyen névjegyeket:

Mikor ezek a névjegyek kész lettek, bizonyos bátorsággal lépte át a Zöld Kenguru küszöbét. Ajtajára kifüggesztett egy ilyen vizitkártyát és e percztől jóváhagyott nimbusz környezte őt a Kenguruban.

Sikerült a fizetéseket egy hónapra elodáznia. Így, egy kis lélekzethez jutván, elhatározta, hogy a politika mezejére lép.

Jelentést tett a miniszterelnöknek, hogy a kolera ügye egész Keve vármegyében pang.

Jelentését a kormánybiztos: gróf Nyeglevich pártoló véleményezéssel látta el.

Három nap mulva mind a ketten Kevevárra érkeztek a gyorsvonattal. Keveváratt ugyan se híre, se hamva nem volt a kalerának, de ők mégis összehívták a vészbizottságot.

Elhatározatott, hogy állami hozzájárulással kolera-barakkokat építenek a város szélén és Pumpolius lesz az építési felügyelő.

Az idegés embereknek a gyomruk fájni kezdett.

A Kevevári Közvélemény és Vidéke öthasábos cikket irt arról, hogy itt a kolera.

A tanintézeteket bezárták.

Nagy bankettet rendeztek a koleraügyi államférfiak tiszteletére, s a tüzoltó-főparancsnok felköszöntője után Numa Pumpolius Ansagius a következő beszédet mondta:

Uraim,

ha a történelem lapjait forgatjuk, úgy sajnosan kell konstatálnunk, hogy hazánkban a koleraügyre a legkisebb figyelmet sem fektették eddig. Mondhatnám, szomorú pangás mutatkozik e téren. És higyjék el: tertium non datur.

(— Ugy van!)
Legyenek azonban meggyőződve, hogy a kormány nem hagyja figyelmen kívül az önök kívánásait. Én tudom például, hogy önöknek nagytrafik, tüzerlaktanya és tüzeriség, új posta-

PÁLFALVY ALADÁR

m. kir. áll. koleraügyi kormánybizottsági adjunktus, közegészségügyi tífuszferens, az egyesült calcuttai és bombaji Great Colerin Company Limited tisztelőbeli doktora, az indiai alkirály valóságos belső titkos koleraanfócsosa stb. stb.

Justiz Károly-fele ösztöndíjalapítványok tökéjének költményezett állampapírokat leendő elhelyezése iránt. — Tudomásul vették.

7. A nagym. kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak leirala m. kir. utmesteri iskolák felállítására tárgyában. — A tanács javaslatának mellőzésével — *dr. Reich* Aladár indítványára kimondják *egyhangulag*, hogy az utmesteri iskolák költségeihez a város közönsége hozzá *nem* járul.

8. A városi tanácsnak javaslata a nyugdíj-alap javára tett befizetések fejében járó végkielégítési összegek utáni kamatiábnak leszállítása iránt. — A kamatláb 4%-ban állapították meg.

9. Ugyanannak jelentése a postamegyei sárközi írmentesítő társulat részére a posványosi töltés kiépítéséhez újabb földtermelési területnek kijelölése tárgyában. — A tanács intézkedése jóváhagyást nyer.

10. Ugyanannak előterjesztése a városi legelők haszonbérleti feltételeinek megállapítása iránt. — Újabb árlejtés kifizését határozzák el.

11. Ugyanannak előterjesztése a toronyórák kezelési vállalat feltételeinek megállapítása iránt. — A jelenlegi vállalati feltételek újból megszavazatnak.

12. Ugyanannak előterjesztése a József-utcai kert bérleti feltételeinek megállapítása iránt. — Egy évre bérbeadják.

13. Ugyanannak jelentése Ozvald István városi tanító első évfőtűdös korpótlékának kiegészítéséről és második évfőtűdös korpótlékának f. évi október hó 1-től történt folyóvá tételéről. — Jóváhagyást nyer.

14. Ugyanannak előterjesztése a községi munkás segélyalap véleményező bizottságának megalkotása és az alap gyarapítására 200 koronának utalványozása iránt. — A bizottságba 5 munkás fölvetetik és 200 kor. utalványoztatik.

15. Ugyanannak javaslata a gyámpénztári pénzkészleteknek elhelyezése iránt. — *Dr. Valentin* egy hosszabb expozé heretében fejti ki, hogy bármennyire bizik is a bajai takarékpénztárban, mégis kockázatot tartja közel félmillió forint árva-pénzek *egyetlen* pénztáratba való elhelyezését. Indítványozza ezért, hogy osztások meg ez az összeg a bajai bank és a takarékpénztár között. *Dr. Herman Adolf* is pártolva ez indítványt, névszerint szavazás útján határozatba megy: hogy a tanács javaslata ezen évre elfogadjatik, egyben pedig utasítatik, hogy a jövőre nézve tárgyaljon a Bajai Keresk. és iparbankkal és úgy tegyen javaslatot.

16. Ugyanannak előterjesztése a tüzőlt-laktanya bérletének meghosszabbítása iránt. — A bérlet újabb 3 évre meghosszabbítatik.

17. Ugyanannak javaslata a lökért mögötti epreskertnek haszonbérbe adása tárgyában. — A javaslatot elfogadják.

18. Ugyanannak javaslata az 1902. évi házi-és szegényházi pénztári költségeloirányzat némely teteinél mutakozó tulkiadásra nézve a hitel-átruházási jog engedélyezése iránt. — A tanács intézkedése *ezuttal* jóváhagyatik.

19. Ugyanannak előterjesztése a kaszárnya-, Rókus-, kórház- és szarvas-utczák kövezése, a kövezési munkálatok biztosítása, a Rókus-utca

fásítása és járdázása és a „stácziók“-nak áttelevezése iránt. — Vita után kimondják, hogy a tervbe vett munkákat elfogadják, de azokra az árlejtés tüzendő ki.

20. Ugyanannak előterjesztése a régi fogyasztási adókönyvek és naplók kielejtése iránt. — Megszavazzák.

21. Ugyanannak előterjesztése az 1880-ik év előtti állami és községi adókönyvek, adókielégítési lajstromok és befizetési naplók kielejtése iránt. — Megtörténik.

22. Ugyanannak jelentése az osztrák-magyar banknál fenálló kölcsönök törlesztésére a városi tartalékalapból 10,500 koronának ideiglenes kiutalványozása tárgyában. — Tudomásul szolgál.

23. Ugyanannak javaslata Krékity János városi rendőr nyugdíjaztatása iránt. — Nyugdíjazták.

24. Ugyanannak javaslata a csepepesi VII. számú majorság eladása, illetve ideiglenes haszonbérbe adása és haszonbéri feltételeinek megállapítása iránt. — *Sztrély* Lipót bizottsági tag ellene van ily nagyértékű ingatlan elidegenítésének és indítványozza, hogy bizottsági küldessék ki az ügynek előkészítésére. — *Weidinger* Dezso állást foglal az elidegenítés iránt. Bizottsághoz utasítatik.

25. Ugyanannak jelentése a városi szegények és szolgák részére kiszolgált fürdők után 105 K. 60 f. utalványozása tárgyában. — A kiutalványozás jóváhagyatik.

26. Ugyanannak jelentése a posta- és távirtdi hivatalhelyiségbe és főnöki lakásba beszerzett függönyök ára fejében 133 koronának utalványozása iránt. — Utalványoztatik.

27. Pozsony sz. kir. város közönségének átirata az egyesületi és gyülekezési jog törvényhozási rendezése tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett fejtérjesztésének pártolása iránt. — Pártoltatik.

28. *A nyugdíjazás folytán üresedésbe jött városi tiszti ügyészi állásnak választás útján leendő betöltése.* — A főispán elnökle alatt megalakított kandidáló bizottság első helyen *Klénáncz György*-t, második helyen *Dr. Nyiraty Jánost* kandidálta. A szavazás eredménye: *Klénáncz Györgyre* szavazott 53, *Dr. Nyiraty Jánosra* szavazott 30. Ezek szerint *Klénáncz György* lett Baja város tiszti ügyésze.

Miután az elnök főispán a választás eredményét kihirdette, zajos lelkesedés közepette lépett a közgyűlés színe elé *Dr. Klénáncz György*, ki — miután a főispán kezébe a hivatali esküt letette, székfoglaló beszédet mondott és programját nyújtotta működésének meg-megújuló tetszészaj közben. — Ezután a polgármester indítványára a közgyűlés egyhangulag elhatározza, hogy *Hesser Gyula* és *dr. Nicolaus Béla* t. t. ügyészeknek ügybuzgó működésükért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazzanak.

Következett:

29. *Lakner István* főszámvevőnek, mint az

szeppent; gróf *Nyeglevich* idegesen fészkelődött a helyén, *Pumpi* pedig a karzaton drukkolt.

Bús Benő dr. ugronpárti honatya a következő dörgedelmes interpellációt vágta az átkos kormány fejéhez:

Van-e tudomása a tisztelt miniszterelnök úrnak arról, hogy Kevevárott az állam költségére ötvenezer forintos kolerabarakkokat építenek? Holott erre semmi szükség?

Ha van tudomása a miniszterelnök úrnak, akkor mily alapon kezdték meg az építéseket?

A miniszterelnök: Beton-alapon, mészhabarcsba rakva.

Bús Benő dr.: Honnan veszik rá a földzettel? Kérem továbbá, van-e tudomása a miniszterelnök úrnak arról, hogy az 1892-ik évben szervezett ideiglenes kolera-kormánybizottságok létjoga a kolera elmúltával megszűnt, s mind a mellett a szegény nép filléreiből ma is fennál? Sőt új hivatalnokokat foglalkoztat? Ha van tudomása, szándékozik-e megszüntetni e botránys állapotokat?

Az egykrajczáros újságok azonnal külön kiadásban jelentek meg. Óriás fejzímekkel: „**A kolera-bizottság panamája! Visszaélések a kolerabarakkok építése körül!**”

Négy napra rá a miniszterelnök megbukott. Ebbe a nyomorult kolera-históriába beletört a bieszkája.

Gróf *Nyeglevich* ellen összeférhetetlenséget jelentettek be és kinullázták a parlamentből.

Pumpolius pedig hoppon maradt.

(Folytatom.)

adóügyi osztály vezetőjének előterjesztése a városi adóhivatalnál alkalmazott közegeknek szaporítása iránt — Hosszú vita után a személyzetszaporítás ideiglenesen megszavaztatik.

30. Özv. *Krausz Vilmosné* és *Hildenstab Antal* kérvénye a városi bérház keleti oldalán lévő III. illetve IV. számú bolthelyiség bérbevétele tárgyában. — Bérlet meghosszabbítatik.

31. *Sternfeld Vilmos* kérvénye a városi bérházban általa birt lakás bérletének meghosszabbítása iránt. — Bérlet meghosszabbítatik.

32. Özv. *Vitzthum Ágostonné* ajánlata az alsóvárosi iskola céljaira bérbeadott lakás helytelen meghosszabbítása tárgyában. — Bérlet meghosszabbítatik.

33. *Svarecz Ágnes* városi tanítónőnek kérvénye első évfőtűdös korpótlékhoz való jogosultságának 1893. évi november hó 27-től leendő számítása és ehhez képest 250 koronának pótlólagos kiutalványozása iránt. — Megadatik és 250 kor. kiutalványoztatik.

34. *Sziklai Zsigmond* és neje *bajai lakosok* kérvénye a város tulajdonát képező *Vojnits-féle* ház telkéhez tartozó 3 □-ölyhi terület átengedése iránt. (Első szavazás.) — Nincsenek határozat képes számban, tehát a szavazás elhalasztatik.

35. *Jeges Károly* bajai lakosnak kérvénye utczaszabályozás céljából 127 □-öl közterületnek átengedése iránt. — Jövő ülésre kitézetik.

36. *Mezei Ferencz* bajai lakosnak kérvénye építkezés céljára 5 □-öl közterületnek átengedése iránt. — Jövő ülésre kitézetik.

37. *Bajai Péter* bizottsági tagnak indítványja a kis-szállási uradalom tulajdonát képező teleknek iskolai célokra leendő megvétele iránt. — A tanács javaslata, hogy a telek *nem iskolai* célokra megvetessék, elfogadjatik.

38. *Fischer Béla* kérvénye a városi székház épületében bérben birt VI. számú bolthelyiség bérletének meghosszabbítása iránt. — Bérlet meghosszabbítatik.

39. *Czernay Imre* és társai, úgy *Kollár Mátyás* és társainak kérvénye a szőlő-utczában egy-egy közkútnak felállítására iránt. — Felállítatik.

40. *A Miasszonyunkról* nevezett iskolánének intézetének kérvénye a zárda tőszomszédságában fekvő és a város tulajdonát képező 599 □-öl területnek tanügyi célokra díjmentesen leendő átengedése iránt. — Nincsenek határozatképes számban, tehát a szavazás elhalasztatik.

41. Özv. *Schvarecz Gyuláné* kérvénye a *Vojnits-féle* házban birt lakás bérletének meghosszabbítása iránt. — Bérlet meghosszabbítatik.

42. *Kovács Lajos* volt városi őrnek kérvénye végkielégítés iránt. — A végkielégítés megszavaztatik.

43. *Perlaki Sándor* könyvelőnek kérvénye 240 K. fizetési előleg engedélyezése iránt. — Megszavaztatik.

44. *Tury József* irodaigazgatónak kérvénye 400 K. fizetési előleg engedélyezése iránt. — Megszavaztatik.

45. *Bauer János* városi tanítónak kérvénye 200 K. fizetési előleg engedélyezése iránt. — Megszavaztatik.

46. *László Márton* városi őrmesternek kérvénye 200 K. fizetési előleg engedélyezése iránt. — Megszavaztatik.

47. *Török Ferencz* városi rendőrnek kérvénye 120 K. fizetési előleg engedélyezése iránt. — Megszavaztatik.

48. *A bajai izr. hitközség* előjáróságának kérvénye az „*Izr. Aggok Háza*” segélyezése iránt. — Évi 80 K. megszavaztatik.

Következett több előleg iránti kérvény, mely előlegek megszavaztatnak.

Vujkovits Gyulának 4 heti szabadság megadott.

A katonai alreáliskolába egy alapítványi helyre pályázat hirdettetik.

Czernay Imre panaszt tesz, hogy *Gardalits Lajos* városi íktató ellene az ipartestületben korteskedett. *Dr. Hegedűs Aladár* polgármester kijelenti, hogy az ügyről nincs tudomása, egyébként a hivatalnoknak korteskedni szabad.

Miután elnök főispán a jegyzőkönyv hitelesítésével *Dr. Denneberg Kálmán* és *Scherer Sándor* bizotts. tagokat megbizta, az ülés este fel 8 órakor véget ért.

Helybeli és vidéki hírek.

Bankett a baja—bátaszéki hid mérnökeinek tiszteletére. *Krepelka* Károly a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének főnöke e hó 24-én Bajára érkezett, hogy a baja—bátaszéki hidnak folyamatban levő előmunkálatait megtekintse. Ebből az alkalomból társas lakoma volt 24-én este a Casino helyiségeiben a városunkban működő mérnök-bizottság tiszteletére, melyen hagyományos szokás szerint, jókedvben és pohárköszöntőkben nem volt hiány.

Uj jogtudor. *Rimler János* városi II. aljegyző a kolozsvári egyetemen sikerrel tette le a héten a jogtudori szigorlatot.

épület, negyedik patika, aszfalt, villamvilágítás kell államköltségen. Azt is tudom, hogy szeretnék a pótadót eltörölni. Nos, ezen lehet segíteni. Válaszszák meg a jövő havi képviselőválasztásan gróf *Nyeglevich* barátomat képviselőnek és biztosítom önöket, hogy akkor az önök óhajtatni vagy teljesedésbe mennek, vagy nem. Nem akarok ígérni. Beszéljenek a tények. Éljen tehát gróf *Nyeglevich* Taksony, a kevevári kerület országgyűlési képviselője!

(— Éljen!)

IV.

A választás.

A választás egy esztes októberi napon folyt le. *Pumpolius*, mint főkörtés, majdnem a lelkét kiabálta ki. Szónekelt, ivott, parolázott, esközlözött. Déli tizenkét órakor így álltak a szavazatok:

gróf *Nyeglevich* Taksony (kormánypárt): 375, tiszteendő *Gömböcz Chrisostom* (néppárt): 08, *dr. Hidvéghy Balamber* (önjelölt, pártunkivüli): 03.

És a mint előrelátható volt, este hat órára gróf *Nyeglevich* Taksony harmadfelezerényi szavazatiöbbséggel a kevevári kerület országgyűlési képviselőjévé választatott.

Óriási bankett következett erre. *Pumpolius* tömeges pertukat ivott az egész kevevári intelligenciával. Hajnalig szólt a muzsika.

Úgy látszott, hogy *Pumpolius* a kolerából és az alkotmányos mozgalmakból pompásan meg fog élni.

V.

Interpellációk.

Hanem borzasztó dolog történt nemsokára. A parlamentben egy czvikkeres, fiatal ellenzéki képviselő az ülés végére interpellációt jelentett be. A minek folytán a koleraügyi hivatal meg-

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-fele impregnált takarmányrudamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldebb terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-fele magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Eljegyzés. Kiss A. József helybeli képezdei tanár jegyét váltott *Wilhelm* Mariska kisaszonnyal.

A lovassági felügyelő városunkban. E hó 23-án tartózkodott városunkban *Czech Arnold* báró lovassági felügyelő a helybeli honvédegyeség megvizsgálása végett. A felügyelő úr — mint értesülünk — teljes melegegését nyilvánította a tapasztaltak fölött.

Képviselőnk a zombori katonai javaslatok elleni népgyűlésen. Zomborból írják lapunknak: A katonai javaslatok ellen Zomborban folyó hó 29-én (ma) népgyűlés fog tartatni, mint azt a falragaszok hirdetik. A népgyűlésen részt vesznek: *Dr. Reich* Aladar, *Eitner* Zsigmond, *Dr. Gül* Sándor és *Dr. Mukits* Simon országgyűlési képviselők is. A gyűlés alelnöke *Mérő Ignác*, előadja *dr. Pataj Sándor* lesz.

Tisztújítás a helybeli ipartestületben. A bajai ipartestületnek f. hó 22-én megtartott rendes évi közgyűlésén *Czernay Imrét* újból, egyhangulag elnökékké választották meg. *Moder* Alajos ipartestületi jegyző évi fizetését 200 koronával fölemelték.

Képviselői beszámoló Szeremlén. *Poszgay* Miklós orsz. képviselő, ki március 15-én Baja-Szent-Istvánon tartott ünnepi beszédet választóihoz, a héten a szomszédos Szeremlén járt és ott képviselői beszámolót tartott. A kerületében fölülte népszerű képviselőnek nagy ovációkban volt része.

A Bajai Első Kath. Nőegylet 1903. április hó 13-án (husvét másnapján) a „Bárány Szálló” összes termeiben részben a helybeli szegények támogatására, részben alapítójének gyarapítására *műkedvelői előadással* egybekötött *táncestélyt* rendez. Személy-jegy ára 2 kor., karzat-jegy ára 1 kor. Este a pénztárnál minden jegy 1 koronával több. Jegyek előre válthatók: *Dr. Makray László* és *Hübner József* urak gyógytáiraiban és *Kollár A.* úr könyvkereskedésében. Kezdeté pontban 8 órákor este. Felülfizetéseket a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtatnak. Színré kerül: *Valami hibája van* vigjáték 1. felvonásban, írta: *Fondinet*, fordította: *Gabányi Árpád*. Személyek: *De Lussan André*, orvos *Scherer* Othmár úr. *Cecile*, neje *Fogt* Mariska úrhölgy. *Balancourt*, maganzó *Salgó* László úr. *Nanette* szobaleány *Csihás* Flóra úrhölgy. Színhely: Páris. Ezt megelőzi: *Ajánlott levél* vigjáték egy felvonásban, írta *Eugène Labiche*. Személyek: *Hortense*, fiatal özvegy *Wzentek* Irén úrhölgy. *Francine*, komorna *Dallmann* Ella úrhölgy. *Fougasson*, amerikai *Hübner* József úr. *De Courvalin* Hektor, állami ügyész *Allaga* Leo úr. Az előadást rendezi *Erdélyi* Gyula úr.

Zeneestély a polgári olvasóegyletben. A helybeli polgári olvasóegylet, mely tagjainak kellemes szórakoztatására a hetenként családi jellegű estélyek kultiválását vette föl programjába, igen szépen szolgálja e keretben helyi sívár zenei életünk föllendítését. A farsangi bálók okozta rövid szünet után tegnap, e hó 28-án este ismét fölülte kedélyes és sikerült zenei estély volt az egylet tagos helyiségeiben, melyen számos család és a mindkét nembeli jeunesse dorée is szép számmal vett részt. A jól sikerült hangverseny stilszerű programja ez volt: 1. *Bellini*, Részletek *Romeo* és *Julia*-ból, *Melles* Anna és *Drescher* Béla zongora kísérete mellett hegedűn: *Neumann* Lajos, gondonkán: *Kiss* A. József; 2. a) *Abt.* Kakuk dal, b) *Kuliffay*, Pásztorfiu, *Éber* Sándor zongora kísérete mellett énekli *Marcell* Andorné; 3. a) *Wieniawski* Romance, b) *Moszkowszky*, Guitare, *Melles* Anna zongora kísérete mellett hegedűn *Neumann* Lajos. — Megérdemelt, zajos tapsot kapott az egyes és zeneileg igazán képzett szereplők mindegyike. Hangverseny után táncz volt.

Halálozások. *Weisz* József helybeli maganzó, f. hó 27-én esti 7 órákor életének 73-ik és házasságának 42-ik évében meghalt. Temetése ma délután 4 órákor lesz. *Stern* Vilmosné és *Schlesinger* Gyuláné úrnők atyjukat gyászolják az elhunytban.

Özv. Juray Antalné szül. *Strobertz* Katalin, *Dr. Juray* Károly helybeli orvos és anyja tegnap, életének 76-ik évében jobblétre szenderült.

Műkedvelői előadás. A bajai fodrászok 1903. évi április hó 19-én, (vasárnap) a „Bárány Szálló” összes termeiben hangversenyyel és műkedvelői előadással egybekötött zártkörű *táncestélyt* rendeznek. Belépti díjak: Az első 5 sorban 2 korona, a második 5 sorban 1 kor. 60 fil. a többi sorokban 1 kor. 20 fil., földszinti állójegy 1 korona, karzati jegy 60 fil. Este a pénztárnál minden jegy 40 fillérel több. Kezdeté este 8 órákor. Jegyek előre válthatók: *Eckert* Gyula ur. üzletében. A tiszta jövedelmet a helybeli róm. kath. templom kifestésére fordítják, miért is felülfizetést köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtatnak. Az előadás műsora: 1. A. Boieldieu. „A Bagdadi Kalifa.” Hegedű szóló. Előadja: *Nikolits* Sándor ur. Zongorán kíséri: *Erdős* Ella k. a. 2. J. A. Paeher op. 34. „Le Ruisseau.” Etude de Salon. Zongorán előadja: *Erdős* Ella k. a. 3. *Hubay* Jenő op. 32. „Scene de la esarda.” Hegedű szóló. Előadja: *Nikolits* Sándor ur. Zongorán kíséri: *Erdős* Ella k. a. A *Balaton rózsája*. Népszimű egy felvonásban. Írta: *László* Károly. Zenéjét szerző: *Nikolits* Sándor. Rendező: *Eckert* Gyula ur.

Színházi hírek. Mint értesülünk: *Pesti* Iház Lajos, a szabadkai színi kerület igazgatója virágvasárnapról kezdve *Olasz Klárát*, az orsz. színművészeti akadémia végzett növendékét a drámai hősnői szerepkörre és *Boda* Ferenczet a szatmári színház tenoristáját szerződtette. — *Szógyi* Gina, kiváló koloratúrenekesnőnk — férjhezmenetele előtt — elbucszik a bajai közönségtől az áprilisban megnyíló saísonban. „Katalin” czimszerepét, *Bimbillát* és *Saffit* fogja énekelni színházunkban.

A Nemzeti Szalon Szabadkán. Szabadkáról írják: A Nemzeti Szalon szabadkai kiállításának megnyitása folyó hó 25-én délután 3 órákor volt. A vendégeket *Dr. Biró* Károly polgármester üdvözölte, amire *Vézi* József alelnök beszédet mondott. A látartat *Sehmausz* Endre főispán nyitotta meg és este a Nemzeti Kaszinóban felolvasó-ülés volt *Vézi* József és *Kacziány* Ödön felolvasásával, végre bankett és táncmulatság zárta be az ünnepélyt. A kiállításon száz művész 250 művel szerepel. A város ezer koronát szavazott meg a képviselősárra. A hölgybizottság *Birkás* Gyuláné elnöklele alatt három estélyt rendez a kiállítási helyiségekben. A kiállítás iránt nagy az érdeklődés és a megnyitásra *Wlassics* minisztert is várták.

Iparkiállítás Zsolnán. A Zsolnán folyó évben rendezendő iparkiállítás 1903. évi augusztus hó 1-én nyílik meg.

Közgyűlés. A Budapesten fennálló *Bács-Bodroghmegyei* kör mint jótékonyirányú társaság 1902. évi rendes közgyűlését f. évi április hó 4-én szombaton, este 6 órákor a kör hivatalos helyiségében tartja meg. Targyrosorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentések. 3. Tiszti jelentések. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az 1902/3. évi zárszámadás, költségvetés. 6. Tisztújítás. 7. Indítványok.

Baja—Baján. A posta- és távirtda főigazgató a következő figyelmeztetést teszi közzé: Tapasztalat szerint a közönségnek, valamint az állami és helyhatósági hivataloknak az a gyakorlati, hogy a levelek és más postai küldemények ezimzésénél a rendeltetési hely nevét az: — n, — on, — en, — ön raggal látják el. — számos zavart idéz elő. Így a *Baja*, *Tura*, *Vaja*, *Röd*, *Bát*, *Topolya*, *Hornya*, stb. községnevek ragozása folytán a *Baján*, *Turán*, *Vaján*, *Rödön*, *Báton*, *Topolyán*, *Hornyán*, stb. alakok keletkeznek, melyek ez alakjukban egy más község nevének felelnek meg. A postai szolgálat biztossága és pontossága érdekében, de egyszersmind a helynevek rendezésének és a végleg megállapított helynevek általános elterjedésének érdekében is kívánatos, hogy a postai küldemények ezimzésénél a helynevek fölösleges és gyakran zavart okozó ragozása lehetőleg mellőztessék, illetve azok eredeti, hivatalos alakjukban egy más község nevének felelnek meg.

Tűzoltó-egyleti közgyűlés. A bajai önkéntes tűzoltó-egylet ma délután tartja meg rendes évi közgyűlését a városi székház 2-ik szamu tanács-termében, melynek napirendjére a múlt évi jelentés és zárszámadás tárgyalása, valamint az ideai költségvetés megállapítása van kitűzve.

Uj misések. *Majorossy* János püspök f. hó 17-én szerpapokká, szent József ünnepén pedig misés papokká szentelte *Csatalinác* Mátyás, *Csányi* István, *Heitzmann* Ferenc, *Huher* Rupert, *Köpping* Ferenc és *Mészáros* Béla kalocsai növendékpapokat. Az ujmisések közül *Csatalinác* Mátyás *Csonoplára*, *Csényi* István *Rác-Militiesre*, *Heitz-*

mann *Ferenc* *Karavukovára*, *Köppig* *Ferenc* *Parabutyra*, *Mészáros* *Béla* *Bajmokra*; továbbá *Kilbertusz* *Mihály* *Almásról* *Bresztováczra*, *Venczel* *Alajos* *Palánkáról* *Almásra*, *Kindl* *Ferenc* *Mélykutról* *Palánkára*, *Takács* *Gáspár* *Doroszlóról* *Mélykutra*, *Pötpischl* *János* *Bresztováczról* *Doroszlóra*, *Kleiner* *Nándor* *Karavukovárról* *Bukinba* *káplánok* *nak* *küldettek*, illetve *kápláni* *minőségben* *át* *helyeztek*.

Élőkerítés. Kinek olesó, örökös és teljesen áthatlan kerítésre szüksége van, azt csak *Gleditschia* (koronatövis, krisztustövis vagy tükés lepényfa) esemetekből készítheti legbiztosabban. Nagyonb és kisebb birtokok, hegyközségek, legelők, udvarok, majorok, kertek, temetők stb., stb., a legolesóbban ugy keríthetők körül, hogy teljesen kulcsal zárhatók. Ezer esemete elegendő két-száz méter kerítéshez. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útletési utasítás mellékeltek. Színes fénynyomatu díszes árjegyzékeket bárkinek ingyen és bérmentve küld az „Érmelléki első szőlőoltványtelep”, *Nagy-Kágya*, u. p. *Székelyhíd*, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Szocialista népgyűlés Baján. Több száz főnyi közönség jelent meg március 22-én d. e. 1/29 órákor *Baja* város nagy vásárterén, hogy meghallgassa *Izrael* *Jakabot*, a szocialdemokrata párt ügyes, országos szónokát és megismerkedjék a szocialdemokrata-pártnak elveivel, melyek a bajai munkánsép körében eddig csaknem teljesen ismeretlenek voltak. Teljes három óra hosszat beszélt a szívesen és tetszéssel hallgatott szónok az általános és egyenlő titkos szavazati jogról, meg az ingyenes iskoláról, majd rendre ezafolta azokat a vádakat, hogy a szocialdemokraták hazátlanságot vagy istentagadást hirdetnének. A hallgatóság tulajnyomó része — megannyi munkás — nagy tetszéssel hallgatta szónokát, aki különben oly higaditan s oly élvezhető irodalmi nyelven beszélt, hogy szívesen meghallgathatta volna minden művelt ember is. — Aznap délután *Baja-Szt.-Istvánon* hasonló programmal volt népgyűlés.

Öngyilkosság Felső-Szent-Ivánon. Folyó hó 19-én este 6 órákor *Szeile* *János* felső-szentiváni polgár felakasztotta magát. Tettét részeg állapotban követte el. Ez már második öngyilkossági kísérlete. Ezelőtt mintegy 8-9 évvel szintén felkötötte magát, de idejében észrevették és még élve megmentették a halál torkából. *Bonzolni* nem fogják, mert az öngyilkosság egyedüli oka a nagymértékbeni iszákosság.

Vörösmarty-Album. Kulturmissziót teljesít a „Pesti Napló”, mikor minden esztendőben, díszes, ingyenes ajándékokban közelebb hozza a nagy közönség szívéhez a nagy, örökbecsű irodalmi és művészi alkotásokat és azzal, hogy megösmerteti, egyuttal meg is szeretteti a művészetet. Év-év után gyönyörű művészi ajándékokkal, ritka díszművekkel lepi meg karácsonyra olvasóit a „Pesti Napló”, ez a szó legnemesebb értelmében független, szabad-elvű és szökimondó lap és most *Vörösmarty* *nak*, a *Szózat* és a *Vén* cigány ösereji költőjének életrajzával. Egyben legkiválóbb alkotásait (*Szózat*, *Szép* *Ilonka*, *Csongor* és *Tünde* és számos más) foglalja díszes albumba és adja karácsonyra ajándékol. A *Vörösmarty* *Album* a *Zichy* *Mihály* *Album* alakjában és nagyságában készül és e tartalmas díszkönyvet 20 nagy több színben nyomott műmelléklet, továbbá 40—50 szövegkép fogja díszíteni. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékol megkapja a „Pesti Napló” minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át föl- vagy negyedévenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Naplóra”.

Balesetek. *Weisz* *Lipót* szállító kocsiisa oly gyorsan hajtott f. hó 17-én, hogy kocsija elütötte *Eckert* *Ferenc* *réz* *műves* *Mariska* *nevi* *leányát*. A vizsgálatot megindították. — E hó 19-én d. e. 1/2 10 órákor a *Juray*-féle ház előtt két koci egymáshoz akadott és felborult. Az egyikből két személy, a másikból 5 személy esett ki, de *baja* egyiknek sem történt.

Személyhajó járatok. *Bajáról*—*Budapestre* naponta: 2 ó. 05 p. délután és vasárnapon, kedden, pénteken: 5 ó. 55 p. hajnalokor. — *Budapestről*—*Bajára* naponta: 12 ó. délben és szombaton, kedden, esütörtökön: 10 ó. este. — *Bajáról*—*Mohácsra* naponta: 8 ó. 25 p. este és szerdán, pénteken, vasárnapon: 6 ó. reggel. — *Bajáról*—*Orsovára*—*Galacra*: szerdán pénteken és vasárnapon: 6 ó. reggel. — *Mohácsról*—*Bajára* naponta: 12 ó. délben és kedden, pénteken, és vasárnapon: 2 ó. reggel.

A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziszor, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, esipőfájás, fejfájás, közhvény, csúznál stb. nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalom-csillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórú, minnél a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszor jó eredménnyel használtatt az influenza ellen is és 80 f., 1 kor. 40 fill. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás-alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment” et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Lehmann kenőcs az egyetlen szer, mely pár napi használat után megfijítja az arcbőrt, eltávolít redőket, szeplőt, májfoltot, bőrtakát (mitesser) stb. Egy tégely ára 1 kor. Csak nevem és arcképemmel ellátott tégelyt fogadjunk el. Gyarmati Emil városi gyógyszerára a „Szent-Háromság”-hoz Baján.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Mindazon ismerőseinknek és jóakaróinknak, kik felejtetlen férjem, illetve atyánk elhunytá alkalmából részvétükkel fájdalomunkat enyhíteni szivesek voltak, fogadják ez uton leghálásabb köszönetünket.

özv. Stekler Samuné
és családja.

C S A R N O K.

Veritas.

Ha az ember tudná,
Hogy az ő szerelme,
Mely — a mint hogy mondá —
Táplálta, éltette,
Igen-igen gyakran
Gyűlöletté válik.
Üres emlék gyanánt
Összevuzzott szívén
Csak át-át cikázik:
Sohasem szeretne!

Mert lehet a szívnek is
Ellenszegülni,
Nem kell feltétlenül
Engedelmeskedni;
Erős akarattal
Kell hatni reája
S meg kell tanítani,
Ha tán küzködve is,
Az ellentállásra.

Egy-egy futó érzést
Ha letud küzdeni,
S a megedett szív
Akkor kezd szeretni:
Megtudja választani
Szerelmének tárgyát
S nem pazarolja majd
Egy érdemtelven
Legszébb adományát.

H. T.

IRODALOM.

MILLIOMOS

és szegény ember egyaránt nagy érdeklődéssel olvashatja a Magyar Világ ez. politikai napilap, mely esténként 5 órakor jelenik meg. Bátor szókimondás, a nemzet önállóságáért, igazaiért való harcz, törhetlen szabadelvűség, ez volt a Magyar Világ programja a múltban és ez

lesz

jövőre is. A Magyar Világ a legolcsóbb napilap, mert az előfizetési ára egész évre csak 8 forint, félévre 4 frt., negyedévre 2 frt., egy-hóra 70 kr. Egyes száma 3 krajczár. Minden napi eseményről gyorsan, pontosan és alaposan értesül,

ha ezt

a lapot járattja. A Magyar Világ szerkesztőségének tagjai közt vannak a magyar hírlapirodalom legkiválóbb munkásai. Felelős szerkesztője Benedek Elek. A Magyar Világ tárczái, vezércikkei, regényei

előkelő színvonalúak és így, méltán érez megelégedettséget, aki ezt a lapot

elolvassa.

A Magyar Világ hiadóhivatala (Budapest, VI. Váci-körút 23.) készséggel küld utatványaszámot.

Kossuth Ferencz a következő nyílt levelet intézi a párthivekhez.

Legyen szabad Önt arra kérem, hogy az Egyetértést, minél szélesebb körben terjeszteni, és mennél hathatósabban támogatni sziveskedjék. E lap, harmincz év óta küzd a függetlenségi párt hazafiás elvei megvalósításáért; és míg egyrészt a hírlapirodalom terén nagy tekintélyt szerzett, másrészt a függetlenségi párt feltételei elismerésére lett érdemessé. Mióta visszatértem hazámba, rövid két megszakítással, e lapnak voltam főmunkatársainak egyike és most is az vagyok; és vezércikkeimben, melyek nevem aláírásával, rendszeresen megjelennek e lapban, találhatja meg mindenki törekvéseink irányzatát. A ki velem szellemi összeköttetésben akar lenni, fizessen elő e lapra.

Tisztelettel

Kossuth Ferencz

Az „Egyetértés” előfizetési ára:

negyedévre 10 korona
1 óra 3 korona 60 fillér.

Az előfizetési összeg legcélszerűbben postautalványon küldhető be az „Egyetértés” kiadóhivatala IV. Vármege-u. 11. sz.

KÖZGAZDASÁG.

Kamarai ülés.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara f. hó 24-én tartotta meg a márcziusi teljes ülést. Szarvady Lajos elnökölte alatt, melyről a következő tudósítást kapjuk:

Szarvady Lajos az ülés megnyitása után az elnöki jelentéseket terjeszté elő. — Előterjesztette az elnök az Emke átiratát, melyben kéri a kamarát, hatna a kereskedőkre, hogy a versenyképes hazai ipartermékeket tartsák és azokra vevők figyelmét felhívják. — Tudomásul vette a teljes ülés az elnök azon jelentését, mikép a kamara minden alkalmat fölhasznál, a kerület hazafiás kereskedőinek körében már is majdnem általános törekvés előmozdítására hogy ahol csak lehetséges, a hazai iparcikkeket terjesszék és hogy az ily irányú buzdítást közelebb megjelenni. Évkönyvében újra is kifejezésre juttatja.

Jelentést tett az elnök a Máltában osztrák-magyar iparcikkek mintáiból rendezendő kiállításról, mely az egész éven át tartó. A kiállítási tárgyak vámentesen vihetőek be és a kiállítóknak nincsenek más költségei, mint a Máltába való szállítási díj.

Különyi Zsigmond titkár a kamarai iroda február havi tevékenységéről tett jelentést és tudomására hozta a teljes ülésnek, hogy a külföldi államokkal kötendő kereskedelmi szerződés véleményezése ügyében márczius 15-én titkári értekezlet volt a budapesti kamarában. Az értekezlet megállapodása az, hogy minden kamara a kerületét érintő vonatkozásokban ad kimerítően indokolt véleményt és hogy ezek alapján a kamarák együttes előterjesztést tesznek a kereskedelemügyi miniszterhez.

A kereskedelemügyi miniszter felhívta a kamarát, hogy a vasúti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmények közelebbi megújítása alkalmával adjon véleményt a magyar ipar és kereskedelem szempontjából esetleg szükségessé váló módosításokról. Ez ügyben szakbizottságot küldött ki a kamara, melynek javaslata alapján két pontban több lényegesen kívánságot fogadott el a teljes ülés.

Az elnökség előterjesztést tett, hogy ez évben kerületi tanoncz és segédmunka kiállítás rendeztessék Szegeden. A javaslat szerint a kiállítás 1903. augusztus havában, Szegeden, valamely alkalmas iskola épületben rendeztetik és részt vehet minden kerületbeli iparos-segéd és tanoncz. A kiállítók térdíjat nem fizetnek, sőt a vidékről érkező kiállítási tárgyak fuvarját is a kamara fedezi. A díjak arany és ezüst pénzjutalmak és ezzel együtt elismerő okmányok lesznek. A rendezés költségeire segélyt kér a kamara a kereskedelemügyi minisztertől.

Tudomásul vette a kamara a kereskedelemügyi miniszter leiratát, melylyel a hőmvasárhelyi agyadipari szövetkezetnek államsegélyül átengedte azon 10,000 koronát, mely eddig az ottani agyadipari tannühely kezelése alatt állott agyag beszerzésére.

Tudomásul szolgált az elnökség jelentése, hogy sürgős fölterjesztést tett a kamara a tengeri hajózást üző magyar társaságok részére állami kedvezményeket biztosító törvényjavaslat ügyében, kérve, hogy véttessék föl a rendelkezés, mikép a kedvezményt nyelő társaságok fölsereléseket magyar forrásból kötelesek beszerezni.

Ezt a kamarai fölterjesztést a kereskedelemügyi miniszter már elő is terjesztette a törvényjavaslatot tárgyaló képviselőházi közgazdasági bizott-

ság márczius 24-iki ülésén és a bizottság elhatározta, hogy a törvényjavaslat a szegedi kamara kívánságának megfelelően kiegészítendő.

Az elnökség előterjesztése folytán végül egy évi buzdón és kellő avatottsággal teljesített szolgálat utáa állásában végelestitte a teljes ülés Szabó Gyula másodtitkár és fölvette őt a kamara nyugdíjintézetébe.

Nyilvános köszönet.

A helybeli rk. plébánia-templom kifestésére s egy új orgona beszerzésére újabbán a következők adakoztak:

Szuszits János és Gyulánszki József gyűjtőivén befolyt:

Marosovits Sándor 40 fill., Hajelli József 20 fill., Pirkmajer M. 40 fill., Galanyik András 20 fill., Budimácz István 40 fill., Vuity Antalné 40 fill., Gyurovits Sándor 1 kor., Bernics Stipán 40 fill., Pastrovics Sándor 60 fillér, Bukovác Sándor 20 fill., Borkity Katalin 1 kor., Borkity József 40 fill., Hadzsics János 20 fill., Vidákovic Dániel 60 fill., Lovrity József 80 fill., Borkity József 40 fill., Saracz Lajos 1 kor., Csiliics András 1 kor., Bukovác Antal 20 fill., Budimácz János 10 fill., Vida Ferencz 40 fill., Gyurakovics Mária 20 fill., Bukovác Julianna 20 fill., Csiliics György 40 fill., Galambos Péter 1 kor., Gugán István 60 fill., Jaszenovits József 40 fill., Pastrovics János 80 fill., Malijovics 1 kor., 20 fill., Obadonics Antal 1 kor., Fébó István 20 fill., Csiliics György 40 fill., Molnár János 20 fill., Borkity András 20 fill., Ernye István 20 fill., Csicsovszki Márton 1 kor., Gyurkity Józsefné 20 fill., Vörös Márton 20 fill., Fébó József 20 fill., Lubranovics 20 fill., Dujmovicsné 20 fill., Vaity Sándor 1 kor., 20 fill., Ulakity Sándor 20 fill., Brisakovics Lajos 40 fill., Hován Károly 20 fill., Uranovics Péter 1 kor., Bosnyák Benő 40 fill., Pecsí András 60 fill., Jerkovics Sándor 20 fill., Csizovszki Benő 24 fill., Cseszlár Benő 1 kor., Pirkmajer Illés 1 kor., Hovanov István 60 fill., Safrancz Albert 40 fill., Kukity Lajos 40 fill., Pancesics János 20 fill., Agatity János 20 fill., Radits Mátyás 40 fill., Topál Antal 20 fill., Orlovacz Mihály 20 fill., Csiliics György 40 fill., Rapits Sándor 20 fill., Bukovics Jakab 40 fill., Jaszenovics János 20 fill., Rapits Melker 40 fill., Vidákovic Sándor 40 fill., Meszei István 60 fill., Gilián Mihály 1 kor., Pancesics József 1 korona. — Összesen 35 kor. 14 fillér.

Ez uton is fogadják a nemesszívü adakozó-hálás köszönetünket. Isten áldása legyen megér. demlett jutalmuk.

A végrehajtó bizottság nevében:

Vágó Rezső, Vojnits Dániel, Demuth Gyula.
titkár. elnök. jegyző.

HIRDETÉSEK.

Butorok elszállítását

elvállal jutányosan

bütorkocsikkal
Geiringer és Berger

B A J A.

Hordóban savanyított

VIZES UBORKA

százankint és darabonkint kapható

STROMMER JÓZSEFNÉL

Flórián utca 112, (József-város.)

15 hektoliter tiszta

törköly-pálinka

eladó

Walter Józsefnél Császártöltésen.

Számos beszélő-
készülék létezik
de

csupán egy **GRAMMOPHON!**

Grammophon

beszél és énekel: magyarul, francziául, angolul, olaszul,
oroszul, horvátul, szerbül, csehül, németül stb.

Részletfizetés
engedélyeztetik.

Katalógusokat és legújabb lemez-jegyzéket ingyen és bérmentve.
Valódi esakis akkor, ha a hirdetésünkben feltüntetett „iróangyal” védjeggyel van ellátva.

„GRAMMOPHON” WEISS H. ÉS TÁRSA
Budapest, Károly-körút 2.

A lemezre kiváló művészek énekei vették fel. Minden helyen képviselőik kerestetnek.

FISCHER PÁL

NŐI- FÉRFI- ÉS GYERMEK- DIVATÁRÚHÁZA

BAJÁN.

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség szives tudomására juttatni, hogy

15 év óta főnálló

női-, férfi- és gyermek- divatárúháza

több árúezikk hozzátevével megbővíttem, ugyanis nagybani Blouse árusítást veztettem be, kezdve a leggyorsabb hazai-blousoktól a legolcsóbb kivitelig, melyek ott helyben próbálva és azonnal megigazítva kézbesítettek.

Azonkívül eső- és napernyők új gyártását, ugy színes mind feketebe, elvállalok minden szakmába vágó javításokat, melyek pontosan és gyorsan saját műhelyemben eszközöltetek.

Tetemes kibővített férfi- és gyermek kalapok nagy raktáromra vagyok bátor a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni.

Habig kalapok egyedüli elárúsító helye.

Stiglitz és Unger-féle fehéremű, menyasszonyi kelengyék egyedüli elárúsítása czégem által eszközöltetek.

Mint hogy több évi működésem alatt volt alkalma a nagyérdemű közönségnek pontos és szolid kiszolgálásomról meggyőződést szerezni, jövőben is azon leszek, hogy vevőimet minél olcsóbban juttassam első rendű áruk beszerzéséhez, mely tények valóságáról mielőbbi meggyőződést szerezhetnek, kérem minél számosabb megrendeléseiket és szives további pártfogásukért újabb vállalatomba is esedezve, maradtam

kiváló tisztelettel

FISCHER PÁL.

Kalapos mesterek figyelmébe!

A „DÉLMAGYARORSZÁGI

GYAPIJUFONÓ ÉS VATTAGYÁR RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG” BAJÁN

báranygyapjút

a legolcsóbban és legszebben kártol.

Mosott gyapjút különként 26 fill.-ért.

Mosatlan gyapjút különként 34 fillért.

A sörház-utczában levő és tulajdonomat képező Kohn Samuel-féle házban

egy nagy utcza és két
kisebb udvari lakást

folyó évi május hó 1-től bérbe

kiadók.

Dr. Bruck Samu
ügyvéd.

Többféle asztalosszerszám

igen jutányos áron

ELADÓ

Bernhart Ferencznénél

Szent János-utca (József város.)

HERMES Magyar Általános Váltóüzlet
Részvénytársaság

Budapest, V. Dorottya-utca 8.

Magyarországon törvényesen

megengedett sorsjegyeket adunk el

igen coulans, szolid alapon,

könnyen teljesíthető
HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE.

E czélra a vidéken helyi ügynökségeket szervezünk.

Megbízható és szorgalmas egyének, kik ez uton tekintélyes, szép keresetre tehetnek szert, levélbelileg jelentkezzenek a

HERMES Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaságnál, Budapest, V. Dorottya-utca 8.

Értesítés.

Van szerencsém a helybeli és vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy

férfi-szabó

üzletemben

nagy választékban kaphatók mindennemű tavaszi és nyári szövetek, melyeket mérték szerint a legújabb divat szerint a legolcsóbb árban készítek.

Továbbá raktáron lartok saját készítményű uri ruhákat és tavaszi felöltőket a legszebb és legdivatosabb kivitelben.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Hirschler Miksa

férfi-szabó.

Egy tanonc felvétetik fizetés mellett.

Le Griffon

valódi francia

szivarkapapir és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

Fekete selymek

a legnemesebb színvegyületben, kezességvállalás mellett jó minőségért, valamint mindennemű selyemszővetek utolérhetetlen választékban és a legdivatosabb mintázatokkal, a legolcsóbb — nagybani árak mellett. Méterenkint s ruhánként, magánosoknak is. Postadíj vámmentesen. Minták bérmentve. Levéldíj 25 fillér.

Selyemszővetgyár Union

GRIEDER ADOLF ÉS TÁRSA ZÜRICH P. 24.

kir. udvari szállítók

(SVÁJ CZ.)

VÖRÖSMARTY-ALBUM

INGYEN!

A Pesti Napló, amely eddigéig az Ember tragédiáját, Arany János balladait Zichy Mihály illusztrációival, Katona József Bánk bán-ját, a Himfy-Albumot, a Költők-Albumát, tavaly a remek kivitelű Zichy-Albumot, stb. adta olvasóinak a könyvpiacra általános feltűnést keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványait felülmúló fénynyelv és pompával, a Vörösmarty Mihály-Albumot fogja olvasóinak karácsonyi ajándéku adni.

A Vörösmarty-Album a Zichy-Albumnál is díszesebb kiállításban nagy kvart alakban fog megjelenni. Magában foglalja a költő életrajzát, Csongor és Tündét, Vörösmartynek e kedves drámai költeményét, a Szózat, a Vén cigányt, Szép Ilonkát és Vörösmartynek legkiválóbb költői alkotásait, kiváló művészek eredeti festményeivel és rajzaival, 20 műmellekletben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációval, a valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színnyomású lesz, amilyen eddigéig alig jelent meg magyar díszműben. A Vörösmarty-Albumot megszerezhetik mindazok, akik a Pesti Naplóra, amely legrégibb, legfüggetlenebb és egyike a legelterjedtebb politikai lapoknak, egy évre előfizetnek.

Akik most lépnek az előfizetők sorába és akár havonta is, de állandóan, legalább egy évig előfizetők maradnak, szintén megkapják a Vörösmarty-Albumot. Minden félreértés elkerülése végett megjegyezzük, hogy akik a Zichy-Albumot az 1903. évre való előfizetés alapján tehát 1903. évi ajándéku kapták, azok a Vörösmarty-Albumot csak ugy kapják meg, ha újra egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára: Egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI. Andrassy-ut 27. szám alatt van.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlő alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termését nem hoz, ezért sokan nem értek el erre mélyt eddig. Hol lugasnak

alkalmas a okát ültettek, azok öven elattja: h zukat az egész szőlőeres idején a legkitűnőbb muskataly és mas edes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s minden oly ház, melynek fa a mellé a levelekezebb gondó átsal fejevelhető nem volt, ezenkívül más ültetők, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekeb

disze arékül hely legkevesebb helyet is eloglalna az egy-egyre hasznosító részekből. Ez a leghal dá osab gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó szí és ényymatu katalógus bár-inek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki ímél egy levelezőlapon tudatja. Értesítési első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhíd.

1.000.000
KOPONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az

50,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona.

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.	jutalom nyer. á	Korona
1	1	60000
1	1	40000
1	1	20000
2	1	10000
1	1	9000
2	1	8000
1	1	7000
2	1	6000
1	1	5000
1	1	4000
5	1	3000
3	1	2500
8	1	2000
8	1	1500
36	1	1000
67	1	500
3	1	300
437	1	200
803	1	100
1528	1	50
140	1	30
34450	1	20
4850	1	17
4850	1	13
100	1	10
4350	1	8
3350	1	4
55,000	nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű be-tétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt 0.75 vagyis 150 korona
egy negyed (1/4) frt 1.50 vagyis 3.— korona
egy fél (1/2) frt 3.— vagyis 6.— korona
egy egész (1) frt 6.— vagyis 12.— korona

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése elle-nében küldjük szét. Hivatalos tervszet díjtalanul. Meg-rendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi április hó 20-ig

bizalommal hozzánk küldeni,

Török A. és Tsa.

BANKHÁZA

Budapest,

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 48. a.
Fiókok: 1. Váci-körút 4.
" 2. Múzeum-körút 11.
" 3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevéi levágandó Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget kor. összegben, utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekben) A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik közvényél, csúszál és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban, „Horgony” védjeggyel és „Richter” czéggeljegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa. csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

„BAJAI HIRLAP”
KIADÓHIVATALA.

KAZAL JÓZSEF

KÖNYVNYOMDÁJA BAJÁN, BÁRÓ EÖTVÖS JÓZSEF-UTCZA.

„BAJAI HIRLAP”
KIADÓHIVATALA.

Mindenmemü könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben elvállaltatnak u. m.:

könyvek, folyóiratok, ügyvédi- és kereskedelmi nyomtatványok.

NÉVJEGYEK.
ELJEGYZÉSI KARTYÁK.
SZÁMLÁK.

LAKODALMI MEGHIVÓK.
LEVÉLPAPIROK.
FALRAGASZOK.
LEVÉLBORITÉKOK.

KÖRLEVELEK.
GYÁSZJELENTÉSEK.
ÁRJEGYZÉKEK.

Báti meghívók a legizlésesebb kivitelben olcsó áron készítettnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

„BAJAI HIRLAP”
KIADÓHIVATALA.

Hirdetések olcsó áron felvételnek.
Községi nyomtatványok raktáron tartatnak.

„BAJAI HIRLAP”
KIADÓHIVATALA.